

Obsah

Úvod	7
1. Právo jako historický a kulturní fenomén.	9
2. Vymezení sociologie a sociologie práva	11
2.1. Sociologie a sociologický přístup	11
2.2. Vymezení a předmět sociologie práva.	14
2.2.1. Vznik sociologie práva	15
2.2.2. Místo a vymezení sociologie práva.	16
2.2.3. Předmět sociologie práva.	20
2.3. Sociologie práva a ostatní vědy	22
2.4. Přínos sociologie práva pro právní vědu a praxi	24
2.4.1. Přínos pro právní vědu	24
2.4.2. Přínos pro právní praxi	24
3. Hlavní představitelé sociologie práva	27
3.1. Charles Montesquieu	27
3.2. Auguste Comte	29
3.3. Karel Marx	34
3.4. Émile Durkheim	38
3.5. Max Weber	44
3.6. Eugen Ehrlich	52
3.7. Adam Podgórecki	57
3.8. Niklas Luhmann	58
4. Česká sociologie práva	63
4.1. Tomáš Garrique Masaryk	63
4.2. Emanuel Chalupný	64
4.3. Inocenc Arnošt Bláha	68
4.4. Vladimír Kubeš	70
5. Vybrané směry sociologie práva	73
5.1. Charakteristika sociologicko právních směrů	73
5.2. Teorie volného práva	74
5.3. Zájmová jurisprudence	75
5.4. Sociologická jurisprudence	77
5.5. Americký právní realismus	79
5.6. Behaviorální jurisprudence	82

6. Sociologický přístup k právu	84
6.1. Právo jako oblast sociálního života	84
6.2. Obsahové modely práva	85
6.3. Sociologické vymezení práva	87
6.3.1. Právo jako faktický právní život	88
6.3.2. Právo jako řádový činitel	88
6.3.3. Právo jako nástroj sociální kontroly	90
6.3.4. Právo jako donucovací řád	91
6.3.5. Právo jako nástroj moci	92
6.3.6. Právo jako psychický činitel sociálního života	93
6.4. Konceptualizace práva	94
7. Sociokulturní systém a právo.	96
7.1. Právo jako prvek kultury	96
7.2. Dominantní kultura, sociální subkultury a kontrakultury	104
7.3. Sociokulturní systém a jeho změny	109
7.4. Enkulturační a akulturační sociokulturního systému	114
7.4.1. Základní činitele enkulturační	119
7.4.2. Stádia právní socializace	121
7.4.3. Proces akulturační	123
7.5. Sociální chování a sociální jednání.	125
7.6. Sociální jednání a sociální hodnoty	129
7.6.1. Pojem hodnoty	129
7.6.2. Dynamika hodnot	131
7.6.3. Hodnotový žebříček.	134
7.6.4. Hodnotové orientace	137
7.7. Institucionalizace sociálního chování	139
7.8. Ritualizace sociálního chování a proces institucionalizace	145
7.9. Normativní řád sociokulturního systému.	149
7.9.1. Normativní řád a vymezení sociální normy.	149
7.9.2. Sankce jako znak sociální normy	152
7.9.3. Systém sociálních norem	155
7.9.4. Normativní očekávání a sociální role	158
7.10. Právo a neprávní normativní systémy	161
7.10.1. Morální normy	162
7.10.2. Zvykové normy	164
7.10.3. Náboženské normy.	165
7.10.4. Právní normy.	166
7.11. Sociální jednání a sociální instituce	169
7.12. Nezamýšlené důsledky sociálního jednání.	174

8. Sociální deviace a anomie.	179
8.1. Sociální deviace	179
8.2. Klasifikace sociální deviace a její prvky	180
8.3. Normalita a deviace	182
8.4. Základní přehled teorií sociální deviace.	184
8.5. Sociální kontrola.	195
8.5.1. Socializace - univerzální prostředek sociální kontroly	197
8.5.2. Koncepty sociální kontroly a práva jako nástroje sociální kontroly	199
8.5.3. Některé současné tendence sociální kontroly.	203
8.6. Sociální anomie	207
9. Právo a sociální realita	212
9.1. Možnosti a meze práva.	212
9.2. Efektivnost práva.	217
9.3. Právní vědomí, pojem a struktura	225
9.4. Znalost práva	228
9.5. Mínění o právu	233
9.5.1. Hodnotící pohled na právo	233
9.5.2. Postoje k právu	235
9.5.3. Škála právních postojů	239
9.6. Diferenciace právního vědomí	243
9.7. Právní komunikace	246
9.8. Právo, právní vědomí, právní chování	255
9.9. Deskripce právního chování	258
9.10. Analýza právního chování	261
9.11. Funkce práva	267
10. Sociální empirie práva	273
10.1. Empirické sociální výzkumy	273
10.1.1. Empirické sociální výzkumy v Anglii	274
10.1.2. Sociálně hygienický směr ve Francii	277
10.2. Empirická sociologie	280
10.2.1. Evropská empirická sociologie	280
10.2.2. Empirická sociologie v USA.	284
10.3. Vymezení sociologického výzkumu	286
10.4. Teoretická a empirická rovina sociologického poznání	292
10.5. Metody sociologického výzkumu	293
10.5.1. Procedury sociologického výzkumu.	296
10.6. Techniky sociologického výzkumu.	300

10.7. Problematika měření v sociologii	309
10.8. Fáze sociologického výzkumu	311
10.9. Sociometrie.	319
10.10. Sociotechnika.	323
Výběr použité a doporučené literatury	329